

На основу члана 46. став 13. Закона о средствима за заштиту биља („Службени гласник РС”, бр. 41/09 и 17/19),

Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

**ПРАВИЛНИК
О УСЛОВИМА И НАЧИНУ ПРИМЕНЕ СРЕДСТАВА ЗА ЗАШТИТУ БИЉА,
КОЈИМА СЕ НЕ УГРОЖАВАЈУ ЖИВОТ И ЗДРАВЉЕ ЉУДИ И ЖИВОТИЊА
И ЖИВОТНА СРЕДИНА, КАО И УСЛОВИ И НАЧИН РУКОВАЊА,
СКЛАДИШТЕЊА, ТРАНСПОРТА И ОДЛАГАЊА СРЕДСТАВА ЗА
ЗАШТИТУ БИЉА**

*(Објављено у „Службеном гласнику РС”, број 109/21
од 19. новембра 2021. године)*

Члан 1.

Овим правилником ближе се прописују услови и начин примене средстава за заштиту биља, којима се не угрожавају живот и здравље људи и животиња и животна средина, као и услови и начин руковања, складиштења, транспорта и одлагања средстава за заштиту биља.

Члан 2.

Примена средстава за заштиту биља спроводи се:

- 1) у складу са решењем о регистрацији;
- 2) у складу са декларацијом и упутством за примену;
- 3) у складу са начелима добре пољопривредне праксе или интегралног управљања штетним организмима;
- 4) у складу са наменом средстава за заштиту биља и са циљем сузбијања;
- 5) на начин којим се не угрожава здравље људи и животиња и непотребно повећава њихово излагање средствима за заштиту биља;
- 6) на начин којим се не угрожава животна средина.

Члан 3.

Средства за заштиту биља примењују се на начин на који се спречава нежељени утицај на:

- 1) људе, животиње и друге нециљане организме;
- 2) изворе воде, водотокове, бунаре, канале, језера, баре и друге површинске и подземне воде;
- 3) објекте за водоснабдевање људи и животиња;
- 4) просторије и објекте које користе људи или који служе за гајење и држање животиња;
- 5) површине које се граниче са третираним површинама, тако што се води рачуна о:
 - (1) временским размацима од примене до:
 - сетве и садње култура које се штите,
 - сетве или садње наредних култура у плодореду,
 - уласка људи и животиња на третирану површину,

- бербе, жетве, кошења, вађења из земљишта и преради ускладиштених пољопривредних производа,

- употребе или конзумације производа;

(2) мерама опреза ради спречавања разношења средстава за заштиту биља на оближње објекте и површине, те у складу са тим коришћење уређаја који смањују разношење, посебно у вишегодишњим засадима (воћњаци, виногради, хмељарници и др);

(3) близини извора вода, водотокова, бунара, језера, река и других подземних и површинских вода, као и објеката за водоснабдевање људи и животиња у складу са законом;

(4) поштовању водозащитних зона у складу са прописима који уређују заштиту вода, упутствима, упозорењима, обавештењима и ознакама на декларацији и упутству за примену;

(5) давању предности коришћењу средстава за заштиту биља која нису разврстана као опасна за животну средину у складу са решењем о регистрацији;

(6) чишћењу и прању уређаја за примену средстава за заштиту биља и просипању и изливању неутрошених количина средстава за заштиту биља, у близини извора вода, водотокова, бунара, језера, река и других подземних и површинских вода, као и објеката за водоснабдевање људи и животиња;

(7) неутрошеним количинама раствора средстава за заштиту биља која се могу испрскати по третираној површини или збринути као отпад у складу са прописима који уређују отпад;

(8) времену цветања биљака, када се ради о средствима за заштиту биља токсичним за пчеле;

(9) времену и начину примене у циљу заштите нециљаних организама и нарушавања њиховог станишта;

(10) заштићеним подручјима у складу са прописима којима се уређује заштита природе.

Члан. 4

Корисник средстава за заштиту биља у складу са законом (у даљем тексту: корисник), поступа на следећи начин:

1) пре руковања средствима за заштиту биља чита декларацију и упутство за примену;

2) при отварању амбалаже, паковање средства за заштиту биља увек држи испод нивоа очију, како би се спречило прскање или просипање;

3) при руковању средствима за заштиту биља поступак разређивања, мешања, претакања и припреме раствора не врши у стамбеном простору или на местима где се чува људска или сточна храна већ их обавља на отвореном месту са добром осветљеношћу и протоком ваздуха, односно на самој парцели која се третира;

4) ако при руковању средствима за заштиту биља дође до прскања, просипања и поливања, одмах скида одећу и обућу;

5) при мешању и пресипању води рачуна да изабрано место буде удаљено од било ког бунара, да не би дошло до загађења вода;

6) при мешању и пресипању раствора не употребљава судове који се користе у домаћинству или за храњење и напајање стоке;

7) судове за одмеравање и припрему раствора након употребе детаљно пере;

8) при пуњењу средстава за заштиту биља резервоар никад не оставља без надзора;

9) после сваког руковања средствима за заштиту биља спроводи личну хигијену;

10) одећу коришћену при руковању средствима за заштиту биља пере одвојено од остале одеће;

11) неутрошене количине раствора за руковање не оставља да стоје, већ их излива у унапред предвиђено место далеко од стамбених објеката, извора вода, поља, засејаних површина и места испаше или проласка животиња;

12) примену изводи при тихом времену без ветра, рано ујутро после росе или касно поподне, односно у доба дана када температура ваздуха није висока;

13) прскање врши у супротном правцу од дувања ветра јер исти умањује квалитет рада и повећава опасност да честице раствора продру до дисајних путева и коже;

14) за време руковања средствима за заштиту биља не једе, не пије и не пуши;

15) удаљава од места руковања домаће животиње и лица која нису укључена у руковање средством за заштиту биља.

Члан 5.

При просипању средстава за заштиту биља корисник поступа на следећи начин:

1) спречава даље просипање;

2) код средства за заштиту биља у течном стању као приоритет започиње поступак упијања који се може вршити земљом, песком, активним угљем, зеолитом, пиљевином, глином у праху или другим материјама које упијају течност;

3) просута средства не испира водом;

4) материјал који је коришћен за упијање просутог средства за заштиту биља механички купи, пакује и чува на предвиђеном месту до коначног уништавања отпада у складу са прописима којима се уређују хемикалије.

Члан 6.

При руковању, складиштењу, транспорту и одлагању средстава за заштиту биља користи лична заштитна средства која обухватају делове одеће и друга лична средства заштите.

Под личним заштитним средствима подразумевају се:

1) радна одећа (дугачке радне панталоне, чарапе, мајице са дугачким рукавима и др);

2) радно одело за једнократну или виšekратну употребу (једноделни комбинезон, дводелна одећа);

3) одела и рукавице отпорне на хемикалије;

4) обућа и кецеље отпорне на течност и хемикалије;

- 5) капе, капуљаче, штитници за лице, наочари;
- 6) средства за заштиту дисајних органа (филтрирајућа полумаска, полумаска са филтером, пуна маска са филтером, вентилирана капуљача, вентилирана маска, маска са доводом компримованог ваздуха и др).

Члан 7.

Корисник складишти средства за заштиту биља на следећи начин:

- 1) зависно од количине која се складишти - у одвојеном објекту или просторији;
- 2) у оригиналној амбалажи са видљивом декларацијом и упутством, на полицама или орманима, а паковања од папира, картона и вреће, подигнуте од пода;
- 3) одвојено од хране, пића, хране за животиње и других производа, ван домаћаја деце и других особа које не би требало да дођу у контакт са њима.

Одвојени објекти и просторије из става 1. тачка 1) овог члана јесу суви, хладни, без директне сунчеве светлости и са могућношћу проветравања, без великих температурних осцилација.

Просторија и ормани у којима се чувају средства за заштиту биља закључавају се.

У објектима и просторијама из става 1. тачка 1) овог члана налази се:

- 1) комплет за чишћење и материје за упијање;
- 2) апарат за гашење пожара (ако се превози запаљиво средство);
- 3) лична заштитна средства.

Уколико се за примену не искористи цело средство за заштиту биља, преостала количина се чува у оригиналној амбалажи која је добро затворена како не би дошло до цурења и просипања.

Преостале, неупотребљене количине средства за заштиту биља, не могу се чувати у амбалажи од хране и пића.

Члан 8.

При транспорту средстава за заштиту биља корисник поступа на следећи начин:

- 1) средства за заштиту биља не превози у тракторској кабини и моторном возилу, осим уколико возач није одвојен од товарног простора;
- 2) користи посебна доставна возила;
- 3) превоз врши у оригиналној амбалажи и безбедном паковању, како не би дошло до просипања или ломљења;
- 4) паковања од папира или картона одржава сувим;
- 5) не превози средства за заштиту биља са храном, храном за животиње и робом широке потрошње;

У возилу за транспорт налази се:

- 1) комплет за чишћење уколико дође до просипања;
- 2) апарат за гашење пожара (ако се превози запаљиво средство);
- 3) лична заштитна средства.

О својствима, опасностима и токсичностима средстава за заштиту биља која превози возач се упознаје пре почетка превоза.

Члан 9.

Одлагање отпада од средстава за заштиту биља, врши се на начин на који се спречава штетно деловање на здравље људи, животиња и животну средину.

Отпад од средстава за заштиту биља јесте:

- 1) неутрошено средство за заштиту биља;
- 2) остатак раствора средства за заштиту биља после примене;
- 3) испражњена амбалажа од средстава за заштиту биља,
- 4) водени раствор који настаје приликом испирања уређаја за примену, уколико није примењен на пољу;
- 5) средство за заштиту биља којем је истекао рок употребе.

Отпад из става 2. овог члана не просипа се и не баца у реке, језера, природне и вештачке водотокове, канализацију, земљиште, депоније и друга места на којима може доћи до загађења животне средине.

Отпад из става 2. тачка 3) овог члана испира се одмах након пражњења, и то:

- 1) методом испирања под притиском или
- 2) методом троструког испирања и сипања у садржај резервоара прскалице, односно у припремљени раствор за примену.

Изузетак од става 4. овог члана представља папирна амбалажа.

Након испирања, испражњена амбалажа буши се на три места.

Испражњена амбалажа из става 2. тачка 3) овог члана складишти се на месту које је за то предвиђено, до момента предаје и даљег поступања у складу са прописима којима се уређује амбалажа и амбалажни отпад.

Спаљивање амбалаже од утрошених средстава за заштиту биља, може се вршити само у постројењима која су за то намењена.

Члан 10.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број: 110-00-00128/2021-09
У Београду, 5. новембра 2021. године

МИНИСТАР
Бранислав Недимовић

